

Gemeente Brummen

InformatieNota

Afdeling: Bedrijfsvoering		Adviseur: W. Gerritsen	Code: WG/535	OPENBAAR			
Medeadviseur(s): M. Bosman				Datum: 10 januari 2013	Regnr.: BW12.0336/WG		
Portefeuille(s): Financiën		Portefeuillehouder(s): J.A.C.M. Elbers		Paraaf manager: Controlling:			
Onderwerp: Regeerakkoord Kabinet Rutte II en de Gemeentefondsuitkering				Budgetnummer in afdelingsplan: Alle			
Procedure	Administratief	status	datum	Bestuurlijk	status¹	datum	Burgerparticipatie²
	☒ MT ☐ Ondernemingsraad ☐	tkn.		☒ B&W ☒ Gemeenteraad	t.k.n. t.k.n.		☒ 0: niet van toepassing ☐ 1: informeren ☐ 2: raadplegen ☐ 3: adviseren ☐ 4: coproduceren ☐ 5: meebeslissen

Kennis te nemen van:

- De informatie rond de mogelijke gevolgen van de verdere uitwerking van het Regeerakkoord van het Kabinet Rutte II.

GEMEENTESECRETARIS

Datum: 10-01-2013

Paraaf voor akkoord: *le.***COLLEGEBEHANDELING**

Dagmap d.d.:	Akkoord	Bespreken
N.E. Joosten (burg)		
F.L.J. Bruning		
J.A.C.M. Elbers		
H. Beelen		
G.J. Verver-Drenth		
Status	☐ A-stuk	☐ B-stuk
Datum collegebesluit: 15 januari 2013		

COLLEGEBSLUIT:*Conform advies.*

Gemeentesecretaris

¹ t.k.n. = ter kennisname | t.a. = ter advisering | t.b. = ter besluitvorming
² Argumentatie invullen bij kopje Communicatie en burgerparticipatie

Gemeente Brummen

Aan burgemeester en wethouders

Informatienota

Reg.nr.: BW12.0336

Portefeuille: Financiën

Brummen, 10 januari 2013

Onderwerp: Regeerakkoord Kabinet Rutte II en de Gemeentefondsuitkering

Inleiding

Het onlangs gepresenteerde Regeerakkoord van het Kabinet Rutte II heeft in de media en vakbladen de nodige reacties opgeleverd waar het gaat om de gevolgen voor o.a. de gemeenten in Nederland. Ook de VNG heeft via een bijzondere ledenbrief van 8 november 2012 een poging gewaagd om de gevolgen van de diverse maatregelen in beeld te brengen en concreet te maken. Daarbij geeft de VNG aan dat van veel maatregelen de betekenis en uitwerking vaak nog onduidelijk is en soms zelfs ook tegenstrijdig. Nadere uitwerking, o.a. via specifieke wetgeving, moet in de komende periode meer duidelijkheid scheppen over achtergrond en gevolgen van de verschillende maatregelen.

Ondanks deze onzekerheden wordt ook in deze informatienota geprobeerd een beeld te scheppen wat er in financiële zin op de gemeente Brummen afkomt in de komende jaren en hoe dit zich verhoudt tot het financiële meerjarige beeld in de programmabegroting die de gemeenteraad op 1 november jl. heeft vastgesteld. Met name zal worden ingegaan op de **maatregelen** die waarschijnlijk **effect** zullen hebben op de hoogte van de **algemene uitkering uit het gemeentefonds**.

Op een aantal plaatsen wordt een inschatting gemaakt van de effecten voor Brummen. In alle gevallen zijn deze effecten gebaseerd op de "vuistregel" van € 1 miljoen landelijk is € 1.000 voor Brummen. Of dat in de praktijk ook zo uitpakt moet worden afgewacht.

Naast de onderwerpen die een directe relatie hebben met de gemeentefondsuitkering worden in het Regeerakkoord nog tal van andere plannen genoemd die gevolgen hebben op de taakuitvoering van gemeenten en de financiering daarvan. Voor een totaaloverzicht wordt verwezen naar de bijzondere ledenbrief van de VNG van 8 november 2012 die als bijlage bij deze informatienota is gevoegd.

Onder de kop "overige onderwerpen" worden in deze informatienota vanaf pagina 7 achtereenvolgens genoemd:

- Decentralisatie jeugdzorg;
- De Awbz functies begeleiding en persoonlijke verzorging;
- De Wet Sociale Werkvoorziening;
- Herijking Gemeentefonds;
- Schatkistbankieren.

De verschillende maatregelen voor het gemeentefonds

De VNG voorziet de volgende *landelijke* effecten op het gemeentefonds van aangekondigde maatregelen. Alle bedragen moeten x € 1 miljoen worden gelezen.

Maatregel Gemeentefonds	2013	2014	2015	2016	2017	Struct.
1. Handhaving systeem "trap open trap af"	54	12	-46	-220	-327	-285
2. Afkomen cluster onderwijshuisvesting			-256	-256	-256	-256
3. Afschaffen BTW compensatiefonds		-186	-510	-510	-510	-510
4. Lagere apparaatskosten gemeenten			-60	-120	-180	-975
5. Terugdraaien vermindering politieke ambtsdragers			110	110	110	110
6. Terugdraaien dualiseringscorrectie			-18	-18	-18	-18
7. Huishoudelijke hulp		-89	-975	-1140	-1140	-1140
8. Hergebruik scootmobiel			-15	-25	-50	-50
9. Intensivering armoede beleid		80	100	100	100	100
TOTAAL	54	-183	-1670	-2079	-2271	-3024

Hieronder wordt in de onderdelen 1.1 t/m 9.1 nader ingegaan op de achtergrond van de landelijke maatregelen en wordt waar dat kan een indicatie gegeven van de effecten voor Brummen.

1.1 Handhaving systeem "trap op en trap af"

De vastgestelde programmabegroting 2013-2016 is zoals gebruikelijk gebaseerd op de junicirculaire. De daarna verschenen septembercirculaire gaf richting 2017 een wat positiever beeld, gebaseerd op de toen uitgebrachte Rijksbegroting. De maatregelen uit het Regeerakkoord leiden nu tot een negatieve bijstelling van deze reeks. Afgewacht moet worden hoe de uitname uit het gemeentefonds uiteindelijk verwerkt wordt, maar uitgaande van de "vuistregel" is in 2017 een *verslechtering voor Brummen zichtbaar van ca. € 227.000* ten opzichte van de programmabegroting 2013.

	2013	2014	2015	2016	2017	
Stand juni circulaire, niveau programmabegroting	-69	571	164	506	343	A
Stand september circulaire gemeentefonds 2012	-177	691	127	564	443	
Effect maatregelen Regeerakkoord 2012	54	12	-46	-220	-327	
Accres ontwikkeling na verwerking Regeerakkoord	-123	703	81	344	116	B
Verschil Regeerakkoord en juni (Lenteakkoord)	-54	132	-83	-162	-227	B-A

2.1 Afkomen cluster onderwijshuisvesting

Een deel van de middelen dat in het gemeentefonds beschikbaar is, wordt toegerekend aan onderwijshuisvesting. Het Rijk heeft geconstateerd dat gemeenten in totaliteit minder aan onderwijshuisvesting besteden dan ze in het gemeentefonds krijgen. Het gaat landelijk om een bedrag van € 256 miljoen, dat vanaf 2015 uit het Gemeentefonds wordt gehaald en wordt toegevoegd aan de begroting van het ministerie van Onderwijs. Van daaruit wordt het weer verdeeld over de schoolbesturen van wat genoemd wordt het funderend onderwijs. Voor het Rijk betekent deze overheveling geen besparing, maar voor Brummen is er wel sprake van een korting. Immers, we delen wel mee in het nadeel vanwege de uitname uit het Gemeentefonds maar krijgen geen hogere uitkering van het ministerie van Onderwijs, omdat de gemeente geen schoolbestuur meer is (van het openbaar onderwijs).

Gevolgen voor Brummen

Hoe groot het nadeel wordt is nu nog niet te zeggen. Dat is helemaal afhankelijk van de manier waarop de korting wordt verwerkt in de gemeentefondsverdeling. Via welke verdeelmaatstaf(staven). De korting voor Brummen zal in samenhang bekeken moeten worden met de jaarlijkse storting in de voorziening onderhoud schoolgebouwen.

3.1 Btw verhoging per 1 oktober 2012 en de afschaffing van het Btw compensatiefonds

Ministeries worden via de Rijksbegroting gecompenseerd voor de verhoging van 19% naar 21%. Via de methode van "samen de trap op en af" worden gemeenten op hun beurt weer gecompenseerd voor deze verhoging. Dat terwijl gemeenten de Btw verhoging niet merken omdat de Btw weer kan worden gedeclareerd bij het compensatiefonds. Het Rijk roomt dit oneigenlijke voordeel weer af. Via de septembercircu-

laire gemeentefonds is voor 2013 al een korting van € 64 miljoen verwerkt. Vanaf 2014 loopt deze korting op met € 186 miljoen. Voor Brummen ca. € 186.000.

De formele afschaffing van het BCF is voorzien per 1 januari 2015. Praktisch gebeurt dit al vanaf 2014. De middelen uit dit fonds zullen weer aan het gemeentefonds worden toegevoegd om gemeenten te compenseren voor de kostenstijgingen die optreden omdat de Btw niet meer kan worden gedeclareerd. Vooruitlopend op deze overheveling heeft het Rijk geconstateerd dat de groei van het btw compensatiefonds groter is geweest dan de korting op het gemeentefonds van waaruit het compensatiefonds is ontstaan. Argument voor het Rijk om vanaf 2015 een korting op het gemeentefonds toe te passen van € 510 miljoen (incl. het effect van de btw verhoging die hierboven is genoemd).

De afschaffing van het BCF zal administratief ook het nodige betekenen. Bij de invoering in 2003 was dit een behoorlijke operatie om een en ander administratief voor te bereiden (begrotingen, administraties, contracten, gemeenschappelijke regelingen enz.). Nu zal de omgekeerde weg moeten worden ingezet, waarover u tzt nader geïnformeerd zult worden.

Praktisch betekent de afschaffing dat vanaf het kalenderjaar 2014 geen btw meer kan worden gedeclareerd. Wel zal het Rijk in 2014 nog de declaraties over 2013 uitbetalen (kaststelsel), waardoor er op Rijksniveau geen ruimte is om in 2014 het gemeentefonds te vergroten. Dat gebeurt pas vanaf 2015, onder inhouding van de hierboven genoemde € 510 miljoen. Gemeenten hebben daardoor in 2014 al wel weer de kosten van de Btw maar nog niet de compensatie. Deze komt pas vanaf 2015. Een levensgroot probleem waarvoor nog een oplossing moet worden gevonden, eerst landelijk en daarna plaatselijk.

Jaarlijks declareren gemeenten ca. € 2,5 miljard aan Btw. In Brummen gaat het jaarlijks om rond de € 2,1 miljoen aan Btw. over investeringen en exploitatie-uitgaven. Als het Rijk niet met een oplossing komt ontstaat er voor Brummen een eenmalig groot nadeel van ongeveer € 1.7 miljoen in de exploitatiebegroting 2014. Het mogelijke incidentele effect 2014 zal, als het zich voordoet, de gewenste opbouw van het Eigen Vermogen met zeker een jaar vertragen.

Gevolgen voor Brummen

Uitgaande van de "vuistregel" betekent de aangekondigde korting voor Brummen een structureel nadeel van rond de € 510.000. Dit bedrag zal in de begrotingen vanaf 2015 opgevangen moeten worden door verdere lastenverlaging binnen de gemeentebegroting. Hierbij kan overwogen worden om niet automatisch alle budgetten die onder de BCF-regeling vallen (volledig) te verhogen met de verschuldigde Btw. Voor de betreffende budgetten zou dit een bezuiniging betekenen omdat dan met hetzelfde budget minder kan worden gedaan. Bij de verdere uitwerking van gevolgen van afschaffing van het compensatiefonds zal dit worden meegenomen. Voor het scholenproject heeft dit geen gevolgen, omdat de onderwijshuisvesting niet onder de werking van het Btw. compensatiefonds valt.

4.1 Lagere apparaatskosten gemeenten

Het Rijk wil naar grotere gemeenten met een omvang van rond de 100.000 inwoners. De kostenbesparingen die dit volgens het Kabinet oplevert, € 60 miljoen per jaar oplopend tot € 975 miljoen structureel, worden te beginnen in 2015 gekort op het gemeentefonds. Effect van dit alles is wel dat mochten er schaalvergrotingen van de grond komen en deze leiden tot kostenbesparingen, deze voordelen op voorhand ten gunste van de Rijksoverheid komen via de korting op het gemeentefonds.

Gevolgen voor Brummen

Via de vuistregel betekent dit dat Brummen vanaf 2015 jaarlijks € 60.000, en daarna elk jaar € 60.000 meer, moet bezuinigen op apparaatskosten, totdat het structurele niveau van € 975.000 is bereikt. Een bijna onmogelijke opdracht bovenop de al lopende besparingen via de loonsomstop en de € 225.000 opgave die de gemeenteraad heeft opgelegd. Als dit allemaal doorgaat, dan trekt het Rijk zo strak aan de financiële koorden dat gemeenten in feite financieel gedwongen worden om deel uit te maken van gemeenten van minimaal circa 100.000 inwoners, dan wel de onbenutte belastingcapaciteit aan te spreken. Inwoners en bedrijven betalen dan meer voor minder service en voorzieningen.

5.1 Terugdraaien vermindering politieke ambtsdragers

Het wetsvoorstel om het aantal raadsleden en wethouders in gemeenten met 25% te verminderen wordt aangepast. Doel was om de "bestuurlijke drukte" hierdoor te verminderen. Het huidige voorstel moest

leiden tot een daling van loonsommen bij o.a. de gemeenten. Reden voor het Rijk om ingaande 2015 een korting op het Gemeentefonds toe te passen van € 110 miljoen. Deze korting wordt nu weer teruggedraaid.

Gevolgen voor Brummen

Het voordeel voor Brummen van deze maatregel zal via de vuistregel € 110.000 zijn, vanaf 2015.

6.1 Terugdraaien dualiseringscorrectie

Tegenover het terugdraaien van het wetsvoorstel om bij gemeenten het aantal raadsleden en wethouders met 25% te verminderen staat het plan van het Kabinet om het initiatief wetsvoorstel van de PvdA te volgen waarin gemeenten met 11 tot en met 27 raadsleden 2 raadsleden inleveren. De jaarlijkse bezuiniging wordt door het Rijk geraamd op € 18 miljoen. Dit bedrag wordt vanaf 2015 gekort op het Gemeentefonds.

Gevolgen voor Brummen

Via de vuistregel ontstaat er een nadeel van € 18.000. Hiertegenover moet dan een daadwerkelijke verlaging van het budget voor de raad komen te staan.

7.1 Huishoudelijke hulp

De huishoudelijke hulp uit de Wmo wordt met ingang van 2014 inkomensafhankelijk gemaakt voor nieuwe cliënten en vanaf 2015 ook voor bestaande cliënten. De aanspraken op huishoudelijke hulp worden vervangen door een maatwerkvoorziening voor degenen die het echt nodig hebben en het niet uit eigen middelen kunnen betalen. Het budget voor de huishoudelijke hulp wordt in 2014 gekort met € 89 miljoen en vanaf 2015 met € 975 miljoen. Ingaande 2016 wordt het structurele niveau van de korting van € 1.140 miljoen bereikt. Op basis van deze cijfers en de Brummense "vuistregel" zou dit ca. een halvering van het huidige WMO budget betekenen. De VNG vraagt zich af of dit uiteindelijk de bedoeling is.

Gevolgen voor Brummen

Wat de gevolgen zijn voor het Brummense budget is nu nog niet aan te geven. Dat is afhankelijk van de manier waarop dit wordt verwerkt in het landelijke verdeelmodel van de WMO. Voor de beeldvorming: De jaarlijkse rijksbijdrage voor de uitvoering van de WMO voor Brummen is in 2012 rond de € 2.200.000.

8.1 Hergebruik scootmobiel

Vanaf 2016 moeten scootmobielen en rolstoelen verplicht worden hergebruikt. Het Rijk gaat er van uit dat hierdoor uiteindelijk € 50 miljoen structureel kan worden bespaard. Dit bedrag wordt gekort op het gemeentefonds en zal effect hebben op de omvang van het WMO budget.

Gevolgen voor Brummen

Wat de gevolgen zijn voor het Brummense budget is nu nog niet aan te geven. Dat is afhankelijk van de manier waarop dit wordt verwerkt in het landelijke verdeelmodel van de WMO. Voor de beeldvorming: De jaarlijkse rijksbijdrage voor de uitvoering van de WMO voor Brummen is in 2012 rond de € 2.200.000.

9.1 Intensivering armoede beleid

De individuele bijzondere bijstand voor gemaakte kosten wordt verruimd. Ook de mogelijkheden voor bijzondere bijstand in de vorm van een aanvullende zorgverzekering of een pas voor culturele, maatschappelijke en sportvoorzieningen worden ruimer.

Mensen die langdurig van een laag inkomen rond moeten komen zonder zicht op verbetering, krijgen op individuele basis een toeslag. Categoriale bijzondere bijstand voor aannemelijke kosten wordt beperkt. Voor dit hele pakket wordt structureel € 100 miljoen aan het Gemeentefonds toegevoegd.

Gevolgen voor Brummen

Volgens de "vuistregel" zou de toevoeging rond de € 100.000 betekenen voor Brummen.

Wat betekenen al deze plannen voor de financiële positie van Brummen?

Omdat veel maatregelen nog verder uitgewerkt moet worden is vaak nog niet te zeggen wat deze concreet voor onze gemeente gaan betekenen. Dit is heel sterk afhankelijk van de manier waarop een en ander zijn weerslag op de algemene uitkering heeft en de uitgavenniveau in de Brummense begroting. Via welke verdeelmaatstaven worden kortingsbedragen verwerkt en zijn dat ook verdeelmaatstaven die gelden voor Brummen.

Wat wel duidelijk mag zijn is dat er in financiële zin voor de gemeenten in Nederland weinig positiefs in het Regeerakkoord te lezen is. Dit legt in Brummen een verdere druk op de begrotingspositie en het herstelplan Eigen Vermogen dat via de programmabegroting 2013-2016 in gang is gezet.

Het meerjaren perspectief **na vaststelling van de begroting 2013** ziet er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000	2013	V/N	2014	V/N	2015	V/N	2016	V/N
Uitkomst begroting voor bestemming	1.524	N	2.733	N	944	N	891	N
Voorgestelde toevoeging aan reserves, bestaand beleid *	282	N	170	N	168	N	174	N
Voorgestelde onttrekking aan reserves, bestaand beleid *	-684	V	-1.612	V	-410	V	-547	V
Uitkomst begroting na bestemming	1.122	N	1.291	N	702	N	518	N
Besparingsvoorstellen vanuit Kadernota 2013-2016 (bijlage 5)	-1.169	V	-2.003	V	-3.119	V	-2.319	V
Toevoeging algemene vrije reserve ter versterking reservepositie	47	N	712	N	2.417	N	1.801	N
Uiteindelijk begrotingsresultaat	0	V	0	V	0	V	0	V

Aard van de reserve/voorziening	Saldo 31-12-2011	Saldo 31-12-2012	Saldo 31-12-2013	Saldo 31-12-2014	Saldo 31-12-2015	Saldo 31-12-2016
Algemene reserves						
Weerstandsreserve	€ 2.928	€ 3.031	€ 3.031	€ 3.031	€ 3.031	€ 3.031
Algemene vrije reserve	-€ 9.163	-€ 6.287	-€ 6.259	-€ 5.565	-€ 3.167	-€ 1.384
Totaal algemene reserves	-€ 6.235	-€ 3.256	-€ 3.228	-€ 2.534	-€ 136	€ 1.647

Let op: De gevolgen van de maatregelen die in deze informatie nota worden genoemd zijn niet meegenomen in het bovenstaande overzicht.

Een aantal samenvattende opmerkingen:

- Vanuit de vastgestelde begroting 2013 kan er in 2016 € 1,8 miljoen aan de algemene vrije reserve worden toegevoegd, ter versterking van de reservepositie;
- Op basis van de "vuistregel" kan de gemeente in 2016 door de maatregelen 1 t/m 9 geconfronteerd worden met nadelige ontwikkelingen bij het gemeentefonds van ruim € 2,0 miljoen;
- Deze nadelen kunnen op termijn oplopen tot een structureel bedrag van ruim € 3,0 miljoen;
- Hierdoor is er geen enkele financiële ruimte meer om de reservepositie te versterken;
- Extra bezuinigingen cq. hogere inkomsten in de vorm van OZB en/of verhoging van eigen bijdragen worden daardoor onontkoombaar. In het kader van het begrotingstoezicht attendeert de Provincie Gelderland hier ook al op;
- Decentralisatie- en overige maatregelen (de nrs. 10 t/m 15) leiden tot nieuwe en veranderde taken met op voorhand onvoldoende financiële compensatie waardoor beleidsbijstellingen noodzakelijk worden. Daarmee een toename van risico's en aanvullende druk op de begrotingspositie;
- Het Btw-probleem 2014 (nr. 3.1) is hierbij een aanvullend incidenteel risico/nadeel, maar wel van een behoorlijke omvang (ca. € 1,7 miljoen).

Overige onderwerpen

10. Decentralisatie Jeugdzorg

De jeugdzorg wordt in 2015 gedecentraliseerd naar gemeenten. De decentralisatie omvat alle onderdelen:

- de jeugdzorg die nu een verantwoordelijkheid is van de provincie, de gesloten jeugdzorg onder regie van het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS), de jeugd-ggz die onder de Zorgverzekeringswet (Zvw) valt;
- de zorg voor lichtverstandelijk gehandicapten jongeren op basis van de AWBZ en de jeugdbescherming;
- jeugdreclassering van Veiligheid en Justitie.

Uit eerdere plannen was al bekend dat deze decentralisatie gepaard zal gaan met een efficiencykorting van uiteindelijk € 300 miljoen structureel. Er wordt nu echter een aanvullende korting van € 150 miljoen doorgevoerd, waardoor er vanaf 2017 een kortingsbedrag is ingeboekt van € 450 miljoen.

Gevolgen voor Brummen

De financiële gevolgen zijn nu nog niet te bepalen. Brummen zal een budget overgedragen krijgen onder inhouding van een kortingsbedrag. Of het dan resterende budget voldoende is om de overgedragen taak goed te kunnen uitvoeren zal moeten blijken.

11. De AWBZ functies begeleiding en persoonlijke verzorging

De AWBZ-functies begeleiding en persoonlijke verzorging worden met ingang van 2015 gedecentraliseerd naar de gemeenten met een bezuiniging van € 1,6 miljard. De functies worden toegevoegd aan het WMO budget. Het is de vraag of dit budget na de korting nog voldoende is voor de aanspraken op gemeentelijke Wmo-voorzieningen. Het regeerakkoord kondigt weliswaar pakketingrepen aan in de dagbesteding en de verzorging, maar onduidelijk is of die voldoende opleveren. Het schrappen van aanspraken in de AWBZ (zoals de dagbesteding) kan leiden tot een extra beroep op gemeentelijke (al of niet Wmo-) voorzieningen, zoals deze in Brummen bijvoorbeeld via de Stichting Welzijn Brummen worden aangeboden.

Gevolgen voor Brummen

De financiële gevolgen zijn nu nog niet te bepalen. Brummen zal een budget overgedragen krijgen onder inhouding van een kortingsbedrag. Of het dan resterende budget voldoende is om de overgedragen taak goed te kunnen uitvoeren zal moeten blijken.

12. Wet Sociale Werkvoorziening

Per 1 januari 2014 komen er geen nieuwe mensen binnen het regime van de Wet op de Sociale Werkvoorziening (Wsw). Wie per 1 januari 2014 aangewezen is op beschut werk, wordt onderdeel van een voorziening binnen de bredere Participatiewet. Gemeenten ontvangen wel middelen van het Rijk om een voorziening in stand te houden, maar gemeenten kunnen zelf keuzes maken over de inrichting van beschut werk. Ze krijgen daarvoor 100% van het wettelijk minimumloon per plek. Op het budget voor de sociale werkvoorziening, dat onderdeel wordt van een ontschot re-integratie budget, vindt een efficiencykorting plaats die uitgespreid is over zes jaar. De VNG interpreteert de Kabinetsplannen zo dat als gevolg van deze korting de Rijksvergoeding per werkplek in 2019 uitkomt op rond de € 22.000, ca. € 5.000 lager dan nu. Deze korting was door het vorige Kabinet al aangekondigd, maar toen via de Wet Werken Naar Vermogen.

Gevolgen voor Brummen

De financiële gevolgen zijn nu nog niet te bepalen. Op dit moment wordt er van uitgegaan dat Delta Zutphen passende maatregelen neemt zodat de korting binnen deze organisatie kan worden opgevangen. Een bijdrage in een tekort van Brummen wordt daarom op dit moment niet voorzien, hoewel we als deelnemer in de gemeenschappelijke regeling financieel verantwoordelijk blijven, met alle risico's van dien.

13. Herijking Gemeentefonds

Al geruime tijd wordt er op Rijksniveau onderzoek gedaan naar de verdeling van het Gemeentefonds over de gemeenten. Doel is te onderzoeken of de verdeling nog aansluit bij de kostenstructuur en ontwikkeling

van de diverse taakvelden van gemeenten. Effect van het onderzoek kan zijn dat de verdeling in de toekomst op een aantal onderdelen wordt aangepast. Voor de ene gemeente zal een aanpassing leiden tot een hogere uitkering, voor een andere gemeente juist een lagere. Immers, een herverdeling leidt niet tot een wijziging in de omvang van het landelijk te verdelen bedrag, maar alleen tot een andere verdeling.

In december 2011 heeft de toenmalige minister van BiZa laten weten dat een herverdeling niet eerder dan in 2014 zal worden ingevoerd. Dit omdat er in financiële zin heel veel op gemeenten afkomt in het kader van decentralisaties etc. De minister wil gemeenten eerst de tijd geven om deze maatregelen goed in te voeren, om pas daarna een volgende stap te zetten. De effecten van het nieuwe Regeerakkoord komen daar nu nog bij, zodat het de vraag is of 2014 wel haalbaar is. De VNG heeft eerder al laten weten voorstander te zijn van uitstel tot na de volgende gemeenteraadsverkiezingen in 2014.

Gevolgen voor Brummen

De laatste tijd is het stil rond dit onderwerp, zodat het als een positieve/negatieve ontwikkeling boven de begroting blijft hangen.

14. Schatkistbankieren

In het regeerakkoord is het verplicht schatkistbankieren zonder leenfaciliteit voor gemeenten opgenomen. Doel is het verlagen van de EMU-schuld (het financieringstekort) van Nederland en het verminderen van de risico's van uitzettingen van overtollige middelen door decentrale overheden. Vorderingen van gemeenten en schulden van het Rijk worden bij berekening van de nationale EMU-schuld tegen elkaar weggestreept.

Gevolg van de introductie van deze regeling is dat gemeenten niet meer kunnen kiezen waar ze hun tijdelijk overtollige middelen stallen. Per bankrelatie van een gemeente komen er twee bankrekeningen bij: een tegenrekening bij die bank voor het schatkistbankieren en een bankrekening bij het agentschap van het ministerie van Financiën. Elke dag opnieuw worden aan het eind van de dag de overschotten per bank afgeroomd en dan de volgende dag weer teruggestort. Dus meer administratieve handelingen en waarschijnlijk ook meer bankkosten waarvoor geen compensatie door het Rijk wordt gegeven. Verder wordt verwacht dat de rentevergoeding die het Rijk geeft ook lager zal zijn dan elders op de geldmarkt. Ook dit nadeel wordt niet gecompenseerd.

Gevolgen voor Brummen

De gemeente Brummen heeft geen structurele tegoeden bij de banken uitstaan. Algemeen kan worden gesteld dat gemeenten met een klein eigen vermogen minder saldi bij bankinstellingen hebben. Ook incidenteel staan we vaker, "in het rood" dan dat we substantiële tegoeden hebben bij een bankinstelling. Bij investeringen en dus financieringsbehoeftes sluiten we niet vroegtijdig een lening af en hebben we daarvoor ook niet tijdelijk veel geld op de bank staan. We financieren relatief veel op korte termijn, totdat het tekort te hoog wordt en of het (rente) risico te hoog wordt. Door een gunstige Rekening Courant- overeenkomst bij de BNG met een kleine opslag over gelimiteerd rood staan, kunnen we voordelig financieren. Door de door ons momenteel toegepaste financieringsstrategie ondervinden wij in de praktijk dus geen (nadelige) gevolgen van het schatkistbankieren.

15. Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF)

Er is een nieuwe wet in de maak, de wet HOF. Volgens de Europese Unie mogen de lidstaten met hun begrotingstekort de 3% niet overschrijden. Dit begrotingstekort wordt berekend op basis van het kasstelsel. Dus wat wordt er ontvangen en uitgegeven. Zodra de wet Hof van kracht gaat worden, worden ontvangsten en uitgaven van gemeenten, provincies en waterschappen samengeteld en mogen deze gezaamenlijk niet boven hun aandeel in het begrotingstekort uitkomen.

Gemeenten zijn echter wettelijk verplicht om bij het voeren van de administratie uit te gaan van het stelsel van baten en lasten en dreigen nu te worden afgerekend op basis van het kasstelsel, zoals de Rijksoverheid dat hanteert. In jaren waarin grote investeringen gedaan worden, komen de gemeenten daardoor in de problemen. Deze investeringen drukken bij het kasstelsel op dat ene jaar, terwijl de lasten normaliter uitgesmeerd worden over de exploitatieduur, zoals dat bij het stelsel van baten en lasten gebeurt. Vooral kleinere gemeenten kunnen hiervan de meeste hinder ondervinden, omdat de investeringen daar door de jaren heen eerder schoksgewijs zullen verlopen. Grotere gemeenten benaderen met hun activa sneller een "ideaalcomplex", waarbij de jaarlijkse uitgaven nagenoeg gelijk zijn aan de jaarlijkse baten lasten.

Het toezicht op de halen van de macronorm voor het EMU-saldo richt zich op de gezamenlijke decentrale overheid en dus niet op individuele gemeenten en provincies. In het wetsontwerp is ook een sanctie opgenomen voor de situatie waarin de gezamenlijke gemeenten op realisatiebasis niet voldoen aan de collectieve norm die wordt opgelegd. In dat geval kan er uiteindelijk een korting op de gemeentefondsuitkering worden toegepast.

De ontwikkeling van de wet is nog in de adviesfase en vooral van de kant van de VNG zijn er al de nodige bezwaren gemaakt tegen de invoering. Het wetsvoorstel is in september 2012 naar de Tweede Kamer gestuurd. De Raad van State zet vraagtekens bij het nieuwe beheersingsinstrumentarium (sanctie) in de wet. Wat is nut en noodzaak? Het huidige stelsel van provinciaal begrotingstoezicht werkt naar behoren. Ook vraagt de Raad van State aandacht voor het verschil in boekhoudsystematiek. In de wet Hof moet aansluiting worden gezocht bij de gemeentelijke boekhoudsystematiek

Bijlage:

Bijzondere ledenbrief VNG dd. 8 november 2012 (nr. 12.008546)